

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

MD85PRO01

Programación Itinerario Vento-Metal

Modelo. Programación. MD85PRO01. 01/09/2017. 1

Índice

1.Introdución.....	2
2.Metodoloxía	2
3.Atención á diversidade	3
4.Temas transversais	3
5.Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	3
6.Secuenciación do curso	3
1.1Curso: Itinerario de Interpretacion.....	3
6.1Obxectivos	4
6.2Contidos	5
6.3Avaliación	9
6.4Medidas de recuperación.....	13
6.5Recursos didácticos.....	16
7.Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica.....	17
8.Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	18
9.ANEXOS	18
1.2Traballo de interpretación	18
1.3Traballo de interpretación setembro	19

1. Introducción

Esta programación é complementaria as programacións do departamento de vento metal polo que tódolos puntos ata o punto 6 “secuenciación do curso” serán os da especialidade do departamento á que pertenza o alumno.

2. Metodoloxía

Ver a programación da especialidade.

3. Atención á diversidade

Ver a programación da especialidade.

4. Temas transversais

.Ver a programación da especialidade.

5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Ver a programación da especialidade.

6. Secuenciación do curso

1.1 Curso: Itinerario de Interpretación.

O itinerario de interpretación pretende dotar ó alumnado dunha base teórico-práctica en que se abordan os aspectos que, en relación coa innegable carga en destrezas técnico-físicas que integran os estudos profesionais de música, inciden nas posibilidades de realización musical que se deron nos repertorios ó longo do século XX.

Xa que logo, o coñecemento da tradición interpretativa resulta vital para o músico que encamiñe a súa traxectoria futura como intérprete, e este coñecemento pasa necesariamente polo acceso, a análise, a comprensión e a asimilación das fontes dispoñibles, tanto as escritas como as sonoras, aínda que son estas últimas as que permiten percibir a verdadeira esencia sonora da tradición musical.

Por outro lado, as cuestións relacionadas coa posta en escena resultan igualmente do máximo interese por incidiren nun aspecto básico para ter en conta por un intérprete.

Ante todas estas consideracións previas, é evidente que a disciplina se orienta de modo específico a dotar das ferramentas necesarias para o futuro intérprete, de modo que presente o máis amplo abano de posibilidades que o catálogo de agrupacións

musicais actuais ofrece e, paralelamente, o oriente cara ás saídas profesionais relacionadas.

6.1 Obxectivos

- Coñecer as técnicas básicas de estudo (organización, memoria, concentración, relaxación, etc.) e favorecer a súa automatización para aproveitar mellor o tempo dedicado ao estudo diario.
- Coñecer as prácticas interpretativas por medio das fontes sonoras e escritas axeitadas, para abordar a interpretación do repertorio consonte os estilos interpretativos da música occidental.
- Adquirir o hábito de escoitar música ampliando a súa cultura musical, para alcanzar unha base sólida que lle permita ao alumnado diversificar as súas preferencias musicais.
- Valorar a interpretación a través da propia execución con vistas a extraer conclusións obxectivas que melloren a súa calidade.
- Realizar un traballo relacionado co repertorio e a evolución organolóxica do instrumento ou calquera dos puntos pertencentes aos contidos.

6.2 Contidos

I. INTERPRETACIÓN

- A Hermenéutica: Definición e conceptos básicos; Aplicación á Musica.
  1. O Concepto de intérprete: Intuición, Comprensión e Expresión.
  2. Apuntes históricos; A Interpretación e o Interprete ao longo da historia do arte e da música. O status social do Musico nas diferentes épocas.
- Estética e filosofía do intérprete.
  1. Definición. Concepto de beleza e o seu ideal.
  2. Relación contido- interprete; A Interpretación como unha creación única e subxetiva para o receptor.
  3. Desenrolo conceptual da imitación estética na musica como traspaso de coñecemento musical e aprendizaxe.
  4. Influencia da Estética interpretativa sobre o resultado final; Influencia directa no son. Cualidades e calidades sonoras.
  5. Propiedades estéticas e influencias nas diferentes epocas.
- Normas de Actuación
  1. Coñecemento das normas de actuación convencionais nos acontecementos musicais, como intérpretes e como oíntes;
  2. Actitude critica ante as interpretacións propias y alleas; Concepto de *Bó Publico*.
  - 3 Coñecemento Obxetivo Global (Obra, Compositor, situación histórica e Interprete)

II. ESCOLAS INTERPRETATIVAS:

- Definición e ideas básicas sobre o termino de *Escolas*.

1. Aplicación aos instrumentos de metal.

- Evolución das diferentes escolas e sistemas pedagóxicos;

Repaso histórico dende as primeiras escolas ata a actualidade.

1. Enumeralas e describilas a través das súas características. (*Francia, Alemaña e Austria, Reino Unido, Rusia, Usa, España, Asia e Australia, América do Sur*) .

2. Diferencias esenciais (culturais, raciais Folclóricas e incluso climatolóxicas)

3. Fig. representativas.

4. Estudio comparativo das diferentes escolas na actualidade

5. *A aldea global*.

- Estudio comparativo da interpretación nas diferentes escolas.
- Influencias e motivos dos diferentes criterios actuais:

1. Medios de comunicación

2. Penetración bibliográfica

3. Plans de estudo (similitudes)

4. Difusión de CDs DVDs...

5. Migracións e contextos socio culturais.

6. Etc.

- Reflexión persoal deste ultimo punto.

III. COÑECEMENTO CORPORAL:

- Introducción Xeral;

1. Definición e breves apuntes.

2. A consciencia persoal a través do propio corpo. Aplicación á música.

3. O interprete como executante: a consciencia corporal.

- Anatomía do interprete:

- Introducción e definicións.

- Anatomía do instrumentista.

- A concentración (plano psicolóxico)

- A respiración (plano físico) Función interpretativa; tipos e estudo.

- Hábitos posturais.

- Definición e aplicación musical.

- Definición e nocións básicas.

- Técnicas de relaxación: Definición, enumeración e Aplicación.

- Conxecturas persoais do alumno:

- Estudo e control.

- Análises persoais.

- Sinalar as unións, enlaces, conexións e vínculos comúns de tódolos puntos desta última parte do traballo.

IV. MEDO ESCÉNICO:

- Definición e nocións básicas.
- Técnicas de relaxación.
- Conxecturas persoais do alumno.

V. METODOS DE TRABAJO E RUTINAS DE ESTUDO.

- Organización do traballo diario.
- Exercitación progresiva da memoria.
- Realización de traballos relacionados co repertorio e a evolución organolóxica do instrumento ou calquera dos puntos pertencentes aos contidos. (Información contida no Anexo ao traballo da materia)

VI. AUDICIONS COMPARATIVAS DE DIFERENTES INTERPRETES, ESCOLAS E ESTILOS MUSICAIS.

- Audición activa do repertorio.
- Coñecementos das fontes audiovisuais e escritas dos interpretes mais relevantes.

6.3 Avaliación

MOMENTOS DA AVALIACIÓN

- **Avaliación de diagnóstico** ou inicial: efectuarase unha avaliación inicial ó alumno/a ó comezo do curso có obxectivo de comprobar o desenvolvemento e os coñecementos acadados ata o momento.
- **Avaliación continua** ou de progreso: efectuarase durante o curso en coordinación cos demais profesores do alumno/a, a través da observación constante da súa evolución e os exames e cuestionarios correspondentes a cada trimestre.
- **Avaliacións de aproveitamento** e certificación de nivel: efectuaranse cada trimestre tendo en conta o proceso de avaliación continua, realizando tamén unha avaliación final observando o grao de evolución desenvolto polo alumno dende a avaliación inicial.

Aínda cando os exames, cuestionarios e a realización e exposición do traballo se consideren o punto culminante onde observar o desenvolvemento acadado polo alumno/a, a **avaliación continua** é a mais importante. É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas normas do Regulamento de Réxime Interno vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, o alumno/a afectado terá dereito a realizar unha proba específica, no mes de xuño, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia.

6.3.1 Criterios de avaliación

- Realizar comentarios críticos ante interpretacións dunha mesma obra por parte de agrupacións diferentes. Este criterio avalía o proceso de evolución crítica do alumnado co obxecto de reflexionar sobre as características interpretativas dunha execución musical.
- Comentar os aspectos interpretativos dunha partitura ante as súas diversas audicións. Con este criterio preténdese medir a capacidade do alumnado para comprender as aproximacións que se deron e se dan ante a partitura, ben como medio ou ben como fin.
- Amosar unha actitude positiva e de participación ante os traballos e as audicións propostas. O traballo ou traballos terán que cumprir os requisitos especificados no Anexo que cumprimenta esta programación. Mediante este criterio preténdese avaliar o grao de participación do alumnado, así como o seu interese na clase.
- Xulgar as interpretacións propias e alleas. Mediante este criterio búscase avaliar a capacidade crítica do alumnado ante as propias interpretacións, así como ante as doutros intérpretes.
- Comentar análises interpretativas realizadas mediante as tecnoloxías máis recentes neste campo. O alumnado introdúcese na análise interpretativa de xeito visual, por medio das tecnoloxía adecuadas, e pode percibir unha interpretación dada en comparación co texto para aplicar ao seu propio progreso como músico.

6.3.2 Mínimos esixibles

É imprescindible para observar a constante evolución no alumno/a, así como para atender as súas posibles necesidades específicas ó longo de todo o curso. Razóns pola que se require a súa asistencia regular ás clases e ás actividades programadas.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas normas do Regulamento de Réxime Interno vixentes, o alumno/a perde o dereito á avaliación continua, o alumno/a afectado terá dereito a realizar unha proba específica, no mes de xuño, na que se avalíen

obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia (**anexo II** - Probas extraordinarias).

Nos casos que exista a asistencia o mínimo esixible será superar a proba contida no anexo II.

6.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

A valoración do progreso na aprendizaxe dos alumnos e alumnas efectuarase en sesións de avaliación ó remate de cada trimestre. Para emitir as cualificacións correspondentes, o profesor empregará as seguintes ferramentas de avaliación:

- Asistencia e traballo diario.
- Exames ou cuestionarios.
- Traballo final.

6.3.4 Criterios de cualificación

A valoración do progreso na aprendizaxe dos alumnos e alumnas efectuarase en sesións de avaliación ó remate de cada trimestre. Para emitir as cualificacións correspondentes, o profesor empregará as seguintes ferramentas de avaliación:

- Observación sistemática e continua do rendemento do/a alumno/a na clase.
- Traballos semanais.
- Traballo final

As **calificacións** resultarán da aplicación das seguintes porcentaxes a cada unha das ferramentas de avaliación:

Criterios de avaliación Homoxeneizados						
Traballo persoal		Actitude			Traballo final	
Semanal de aula	de Traballos semanais	Actitude aprendizaxe/ Hábitos estudo	de de	Comportamento/ Asistencia / Puntuabilidade	Traballo	Exposicion
40%		20%			40%	
Rexistros						
Libro do profesor	Traballos	Libro do Profesor			Traballo e taboa de cotexo da exposicion	

Do mesmo xeito, o alumnado que non obtivese avaliación positiva na materia poderá presentarse á **proba extraordinaria de setembro (anexo II)**.

6.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- O/A alumno/a promocionará na materia en tanto cumpra co contidos mínimos esixibles, de acordo cos criterios de avaliación do obxectivos e contidos.
- A nota final do curso corresponderá a aplicación da ponderación das ferramentas de avaliación (apartado criterios de cualificación)

6.4 Medidas de recuperación

A proba constará dun único exercicio:

- **Traballo escrito.** Presentación dun traballo escrito (en formato electrónico), cunha extensión non inferior a 30 follas, sobre a totalidade dos contidos da programación non superados. As características do traballo e da súa exposición atópanse no **ANEXO (punto 8.6)** da presente programación. Para calquera outra dúbida, consultar có mestre da materia.

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

Para emitir as cualificacións correspondentes, o profesor empregará as seguintes ferramentas de avaliación:

- Traballs semanais
- Exposicións dos traballos semanas
- Traballo final
- Exposición do traballo final
- Asistencia á clase

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A cualificación final resultará da aplicación das seguintes porcentaxes a cada unha das ferramentas de avaliación:

- Traballo persoal e exposicións..... 40%
- Asistencia/ actitude..... 20%
- Traballo final e exposición 40%

6.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

A proba constará dun único exercicio:

- **Traballo escrito.** Presentación dun traballo escrito (en formato electrónico), cunha extensión non inferior a 50 follas, sobre a totalidade dos contidos da programación non superados. As características do traballo e da súa exposición atópanse no **ANEXO (punto 8.6)** da presente programación. Para calquera outra dúbida, consultar có mestre da materia.

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

Para emitir as cualificacións correspondentes, o profesor empregará as seguintes ferramentas de avaliación:

- Traballo
- Exposición do traballo

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A cualificación final resultará da aplicación das seguintes porcentaxes a cada unha das ferramentas de avaliación:

- Traballo..... 50%
- Exposición.... 50%

6.4.2 Probas extraordinarias de setembro

A proba constará dun único exercicio:

- **Traballo escrito.** Presentación dun traballo escrito (en formato electrónico), cunha extensión non inferior a 50 follas, sobre algún contido relacionado na programación. Será obrigatoria a exposición pública do mesmo.

As características do traballo e da súa exposición atópanse no **ANEXO (punto 8.6)** da presente programación. Para calquera outra dúbida, consultar có mestre da materia.

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

Para emitir as cualificacións correspondentes, o profesor empregará as seguintes ferramentas de avaliación:

- Traballo
- Exposición do traballo

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A cualificación final resultará da aplicación das seguintes porcentaxes a cada unha das ferramentas de avaliación:

- Traballo..... 50%
- Exposición.... 50%

6.5 Recursos didácticos

BIBLIOGRAFÍA

- Burton, Anthony (Editor). A performer's guide to music of the Baroque Period. The Associated Board of the Royal Schools of Music. 2002.
- Burton, Anthony (Editor). A performer's guide to music of the classical Period. The Associated Board of the Royal Schools of Music. 2002.
- Burton, Anthony (Editor). A performer's guide to music of the Romantic Period. The Associated Board of the Royal Schools of Music. 2002.
- Comellas, Jose Luis. Historia sencilla de la música. Rialp Ediciones. 2008.
- Dalia, Guillermo. Como superar la ansiedad escénica en músicos. Mundimúsica Ediciones. 2004.
- Dalia, Guillermo. Como ser feliz si eres músico o tienes uno cerca. Mundimúsica Ediciones. 2008.
- Dalia/Pozo. El músico (Una introducción a la Psicología de la interpretación musical). Mundimúsica Ediciones.
- Fubini, Enrico. La estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX. Ed.Cast. Alianza Editorial, S. A. Madrid, 2002.
- Lord, Maria y Snelson, John. Historia de la música desde la antigüedad a nuestros días. Editorial h.f.ullman. 2008.
- Levitin, Daniel J. Tu cerebro y la música. El estudio científico de una obsesión humana. RBA Divulgación. 2008.
- MacClintock, Carol. (Editora). Readings in the history of music in performance. Indiana University Press. 1982.
- Muffat, Georg. On performance Practice. Indiana University Press. 2001.
- Rink, John (Editor). La interpretación musical. Alianza Editorial. Ed. Cast. Alianza Editorial, S. A. Madrid, 2006.

7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

---

. Ver a programación da especialidade.

8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

---

. Ver a programación da especialidade.

9. ANEXOS

.....

1.2 Traballo de interpretación

Para a materia de interpretación será necesario presentar un traballo escrito, cunha extensión aproximada de vinte páxinas escritas por unha soa cara. O traballo será de temática libre, pero acordada có mestre da materia. Versará sobre algún contido incluído na programación.

Normas de presentación

- Extensión: en torno a 25 páxinas por unha soa cara. Deberá incluír unha portada e un índice que quedarán excluídos do número de páxinas. Na portada deberá figurar o título do traballo así coma o nome completo do alumno, o título da materia, o ano académico e a especialidade instrumental.
- Tipo de letra: Arial ou calibri.
- Tamaño de letra: 12. No caso de títulos ou seccións pódese empregar outro tamaño pero nunca superior a 18. Tamén está permitido empregar en calquera momento cursivas, negrita ou subliñado. Exclusivamente na páxina do título pode empregarse outro tamaño de letra e outro tipo do estipulado para o texto normal.
- Formato: o texto debe estar xustifico por ambos marxes. No caso dos títulos está permitido a aliñación central ou á esquerda. Os marxes serán de 2, 5 en dereita e esquerda e 3 arriba e abaixo. O espazado será dobre.

- Data límite: a data límite para entregar os traballos por escrito será comunicada coa suficiente antelación.

O traballo deberá estar encadernado. Pode facerse en formato de espiral, canutillo ou chanell.

Ó final do traballo deberá aparecer unha reflexión crítica sobre o mesmo que versará sobre o que nos aportou a redacción do mesmo, dificultades que atopamos, e todo aquilo que libremente queiramos incluír. Este apartado non contabilizará para as vinte páxinas.

Valorarase positivamente a inclusión de cadros, gráficas, etc. que contribúan a exemplificar, clarificar ou ampliar o texto. Non deben ser simplemente elementos superfluos ou repetitivos.

Valorarase positivamente a claridade de ideas e a corrección na redacción do texto. O emprego de bibliografía e a alusión á mesma no texto será un elemento que será altamente valorado. Deberá poñerse o título do libro, revista, etc. en letra pequena ó final de cada páxina onde apareza unha cita. Cando citemos literalmente, debemos facelo en letra cursiva.

Presentación en PowerPoint ou Prezi do traballo.

A presentación terá unha duración aproximada de 30 minutos dos cales 20 ou 25 serán empregados para a exposición e 5 ou 10 para abrir un turno no que se poderán formular preguntas por parte de calquera dos profesores asistentes á presentación. Obrigatoriamente a proxección en PowerPoint (ou formatos similares) deberá ser entregada en formato CD xunto coa parte escrita.

Para calquera outra dúbida, consultar có mestre da materia.

1.3 Traballo de interpretación setembro

Para a materia de interpretación será necesario presentar un traballo escrito, cunha extensión aproximada de vinte páxinas escritas por unha soa cara. O traballo será de temática libre, pero acordada có mestre da materia. Versará sobre algún contido incluído na programación.

Normas de presentación

- Extensión: Contará con 50 páxinas por unha soa cara. Deberá incluír unha portada e un índice que quedarán excluídos do número de páxinas. Na portada deberá figurar o título do traballo así coma o nome completo do alumno, o título da materia, o ano académico e a especialidade instrumental.
- Tipo de letra: Arial ou calibri.
- Tamaño de letra: 12. No caso de títulos ou seccións pódese empregar outro tamaño pero nunca superior a 18. Tamén está permitido empregar en calquera momento cursivas, negrita ou subliñado. Exclusivamente na páxina do título pode empregarse outro tamaño de letra e outro tipo do estipulado para o texto normal.
- Formato: o texto debe estar xustificando por ambos marxes. No caso dos títulos está permitido a aliñación central ou á esquerda. Os marxes serán de 2, 5 en dereita e esquerda e 3 arriba e abaixo. O espazado será dobre.
- Data límite: a data límite para entregar os traballos por escrito será comunicada coa suficiente antelación.

O traballo deberá estar encadernado. Pode facerse en formato de espiral, canutillo ou chanel. Ó final do traballo deberá aparecer unha reflexión crítica sobre o mesmo que versará sobre o que nos aportou a redacción do mesmo, dificultades que atopamos, e todo aquilo que libremente queiramos incluír. Este apartado non contabilizará para as vinte páxinas.

Valorarase positivamente a inclusión de cadros, gráficas, etc. que contribúan a exemplificar, clarificar ou ampliar o texto. Non deben ser simplemente elementos superfluos ou repetitivos.

Valorarase positivamente a claridade de ideas e a corrección na redacción do texto. O emprego de bibliografía e a alusión á mesma no texto será un elemento que será altamente valorado. Deberá poñerse o título do libro, revista, etc. en letra pequena ó final de cada páxina onde apareza unha cita. Cando citeamos literalmente, debemos facelo en letra cursiva.

Presentación en PowerPoint ou Prezi do traballo.

A presentación terá unha duración aproximada de 30 minutos dos cales 20 ou 25 serán empregados para a exposición e 5 ou 10 para abrir un turno no que se poderán formular

preguntas por parte de calquera dos profesores asistentes á presentación. Obrigatoriedade a proxección en PowerPoint (ou formatos similares) deberá ser entregada en formato CD xunto coa parte escrita.

Para calquera outra dúbida, consultar co mestre da materia.

